

2

DISSERTATIO

INAUGURALIS MEDICA

DE

ENCEPHALITIDE

QUAM CONSENSU ET AUCTORITATE

MAGNIFICI DOMINI

PRAESIDIS ET DIRECTORIS

SPECTABILIS DOMINI DECANI

NEC NON

CLARISSIMORUM DD. PROFESSORUM

DOCTORIS MEDICINAE

L A U R E A

RITE OBTINENDA

IN ALMA AC CELLEBERIMA REGIA
SCIENTIARUM

UNIVERSITATE HUNGARICA

PUBLICAE DISQUISITIONI

SUBMITTIT

ALEXANDER WEISZ

VESZPRIMIENSIS.

In Theses adnexas publice disputabitur in Palatio Universitatis
Maiori die Mensis 1832.

PESTINI,
TYPIS JOSEPHI BEIMEL.

Es giebt keinen ungerechtern Maßstab die Verdienste eines Menschen zu messen, als wenn man sagt, was überhaupt hätte geleistet werden können, und keine unbilligere Art zu urtheilen, als wenn man mit einer hochmüthigen Miene frägt, ob es ein anderer nicht vielleicht besser gemacht hätte.

Meiners,
-Revision der Philosophie.

E n c e p h a l i t i s .

Encephalitis seu inflamatio cerebri. Morbus hic iam antiquissimis Scriptoribus notus, nonnisi recentioribus temporibus postquam Anatomia et Physiologia perfectius excoli coeperunt, clarior eius notio invaluit. Morbus hic ab antiquissimis Scriptoribus vocatur Phrenesis, Phrenitis, quia symptoma illius frequens est delirium furiosum, Febri valida iunctum; quia tamen observationes plures docuerunt, delirium non raro occurrere validum, quin inflammationis signum ullum in cerebro detegi possit, et quia in cadaveribus non raro vestigia inflammationis encephali praegressae, conspicua observata sunt, quin delirium ullum aegro vivente locum habuisset, ideo denominatio antiqua derelicta est, et ab omnibus Scriptoribus morbus inflammatorius cerebri vocatur: Encephalitis v. Cephalitis.

Inquisitiones Anatomico-Pathologicae scrupulosae institutae docent, sedem inflammationis non esse semper ad unam partem restrictam, sed iam occupare meninges, inter has rarissime duram matrem, frequentissime piam matrem ac arachnoideam; v. occupare substantiam Cerebri et quidem Corticalem v. Medullarem, ita ut distinctio Encephalitidis in: Meningitidem, Arachnitudem, Cerebralem, fundamento innixa sit, neque dubi-

tamus pro diversa sede inflammationis, diversa etiam Symptomata debere adesse, sed hucusque Observatores haud consentiunt in signis diagnosticis diversarum harum Encephalitidum. Cl. Boerhaave docuit in inflammatione meningum adesse dolores intensissimos cum delirio; in inflammatione substantiae medullaris adesse convulsiones. Cl. Martinette docet in inflammatione durae matris adesse cephalalgiam violentam, cui mox, horripillatione praegressa adiungit se paralysis, et quidem unius tantum lateris, successive increscens; in Arachnide Cerebrali, quae partem convexam Cerebri obsidet, docet adesse Cephalalgiam, quae cito increscit, cum calore capitis, cum vomitu spontaneo, Febri, tardius subsequi delirium, et tandem paralysem, convulsionibus tamen plurimum prius praegressis; ubi arachnoidea cum Pia Meninge, basin Cerebri obvestiens inflamatur, docet adesse cephalalgiam frontalem ac temporalem, Febrim, tristitiam, vomitum spontaneum, somnolentiam sine delirio, quibus subsequitur Status paralyticus; in Encephalite Cerebrali adesse gravitatem capitis, mox accedere convulsiones, atque fatuitatem. Cl. Abercromby docet e contra, inflammationem durae matris inchoare in genere cum dolore auris, qui subinde cum effluxu liquidi coniunctus est, mox accedit languor, somnolentia, delirium mite; inflammatio vero Arachnoidea ac Piae Matris, incipit cum Cephalalgia, vomitu, statim sequuntur convulsiones vehementes, dein status soporosus, alternans cum convulsionibus; in inflammatione cerebri, docet semper adesse Cephalalgiam et delirium, praeter hoc iam soporem, iam convulsiones.

Diagnosis de diversa sede Encephalitidis redditur eo difficilior, quod inflammatio sub exordio ad unam

partem restricta, saepe initio sit mitior, mox vero et eo citius, quo intensior est, extenditur, in alias partes, ita ut inflammatio meningea cum illa cerebrale frequentissime coniungatur, atque tunc symptomata Encephalitis sunt diversa, pro diversa constitutione individualis aegri, pro diversitate causarum praegressarum, pro diversitate intensitatis, et complicationis morbi non raro evolutionem Encephalitis praecedunt symptomata.

P r o d r o m a .

Caput plus minus dolet, saepe tantum gravius sentitur, magis calet, facies magis rubicunda evadit, subinde aures dolent, v. visus evadit difficilior, saepe somnolentia observatur, saepe pervigilium, aut somnus inquietus terreficis somniis turbatus, non raro animus mutatur; subinde hilaritas inconsveta observatur, hinc antea moroso nunc omnia apparent ridicula, frequentius observatur pronitas maior in iram, dispositio singularis in rixas, audacia, temeritas maior, non raro in exercitio functionum intellectualium impedimentum se manifestat. Haec prodroma producantur potissimum per congestionem sanguinis maiorem in Encephalon et saepe disparent causis remotis, quin morbus gravis errumpat, quod ni fiat post paucos dies v. septimanas Encephalitis symptomata comparent, subinde sine prodromis post actionem causae excitantis violentae subito Encephalitis evolvitur.

Aeger persentit horripilationem, frigus validum, vix diu durans, quod calore excipitur, qui iam est continuus, et constituit symptomata Febris validae conti-

nuae continentis, non raro remittentis, cum pulsu arteriarum saepe frequenti duro ac pleno, hoc observatur, dum inflamatio meningeae est, dum enim inflamatio substantiam Cerebri comprehendit, pulsus irregularis est, per momenta frequens, dein iterum rarior, subinde magnus, sed mox iterum parvus contractus, ritmo et diametro inaequalis, non raro pulsationem arteriarum et minimarum persentit aeger in toto corpore, inprimis sentit hanc pulsationem in carotide, art. Vertebrali, temporalium, in ipso Cerebro pulsus carotidum ac arteriarum temporalium conspicuus etiam est, comparet eodem tempore sitis intensa, lingua sicca, anorexia, alvus obstipa, urina parca, ut plurimum flamma, cutis quoque ut plurimum sicca, intense calida, magis rubicunda inprimis in facie, caput grave est, dolet iam obtuse, iam intensissime, qui dolor initio ut plurimum partialis frequentissime in regione ossium, bregmatis ac occipitis, subinde tamen incipit in aure fronte, mox extenditur per caput universum, dolori huic iunguntur illusiones sensuum externorum, auditus subinde obtusus, longe frequentius valde acutus ita strepitus minimus dolorem excitat, saepe per sanguinem velocius circulantem excitatur in auri titinus, susurus mollestus, visus vero obfuscatus frequentissime valde acutus, ita ut lucem haud ferant, ideo apud multos aegros palpebrae clausae reperiuntur, pupilla ut plurimum contracta est, sub exordio morbi, et incremento illius tardius dein ubi paralysis symptomata comparent, pupilla est morbose dilatata, saepe conjunctiva oculorum est sanguine suffusa, nasus ut plurimum excisus, nonnunquam cum pruritu mollesto aut sternutatione frequenti coniuncta, his symptomatibus iam citius, iam tardius iunguntur perturbationes facultatum intellectualium: deliria.

Delirium in plurimis casibus Encephalitidis est violentum, in casibus rarissimis est illud iucundum, ut aeger phantasias habeat sibi gratas, risum semper moventes, longe frequentius delirium furiosum est, cum ira vehementi iunctum, aeger diu noctuque vociferat, blasphematur, omnia destruere conatur, alios laedere, vulnerare nititur, sibimet non raro violentas manus infert, aufugit, per fenestram se praecipitat, in aquam insilit, tempore hoc delirii robur musculorum habet nimium taurinum, ita ut a pluribus etiam difficulter coërceri possit, vincula dislacerat, dum delirium ita intensum est, nullum sensum decoris habent, ipse sensus Cenesthesia obtunditur, non sentit stimulum famis v. sitis, non frigus externum, ita ut tempore etiam frigidissimo corpus denudet, non sentit necessitatem alvum urinamque evacuandi, sed inscius illam evacuat; nec tamen in omni Encephalite ita furiosum est delirium, dantur casus, in quibus statim ad exordium morbi functiones intellectuales compressae sunt, sensus externi sunt obtusi, aeger iacet instar trunci, ut plurimum soporosus, dum excitatur musitat, nite delirat, ad interrogata incongrue respondet, mox obdormit, respiratio saepe est difficilis, anxiosa, stertuosa; saepe inquietudo est magna, saepe sub excordio, saepe sub ulteriori morbi decursu observantur convulsiones, subinde tantum in musculis faciei, imprimis labii oris, sed non raro convulsiones universales adsunt, subinde Tetanus, observantur serius paralyses, non raro sub exordio morbi adest vomitus, quin signa saburrae, aut gastritidis adessent, sed per solum consensum hic vomitus sustentatur.

Ex symptomatibus omnibus collectis summa cum probabilitate cognoscimus praesentem Encephalitidem,

ad naturam illius tamen exacte determiuandam, debemus et momenta illius pathogenetica eruere.

A e t i o l o g i a .

Aliqui homines peculiarem habent dispositionem in Encephalidem, haereditate a parentibus acquisitam v. in utero evolutam, v. tardius generatam, ita homines, qui habitu corporis apoplectico gaudent, qui potibus spirituosis abutuntur, qui animi affectibus vehementibus exagitantur, illi facilius in hunc morbum incidunt. Causae illius excitantes plures ab Observatoribus adnotatae sunt, et quidem, non raro excitatur Encephalitis per violentias mechanicas, capiti illatas, ita infantibus neonatis, iam tempore partus, per violentam compressionem capitis sub partu difficili, v. per forcipis aut vectis applicationem inductam; subinde enceph. excitatur primo alterove die post partum, infantes soporosae iacent, convelluntur et extinguuntur; et in aetate puerili, adolescentiae frequenter violentiae mechanicae caput ferunt, verberantur, cadunt, et aetate seriori caput contunditur, vulneratur, nec tantum integumenta communia separantur, sed et ossa Cranii franguntur, meninges et ipsum Cerebrum laeditur; saepe quidem inflammationis signa non illico comparent, sed aeger per unam alteramve septimanam sentit caput obtusum, quin Febris v. aliae sensuum perturbationes adessent, serius tamen aeger fit languidior, appetitus cibi prosternitur, vomituritionem, vomitum ipsum experitur, emaciatur, caput incipit intensius dolere, qui semper magis incre-scit, nunc accedunt deliria, spasmi, subinde paralyses et iam de natura morbi nullum dubium est, vocatur talis Encephalitis: Traumatica.

Excitatur Encephalitis non raro per calorem externum excessivum, ita per ardorem solis, in regionibus tropicis frequens est Encephalitis, talis observatur etiam apud nos Aestate nimis fervida, imprimis in mesoribus, vinearum cultoribus, non raro etiam in militibus, si tempore aestuante cogantur sua itinera facere, imprimis olim dum caput galea metallica obtectum haberunt. Enceph. acutissima per hanc causam excitata fuit, vocatur Ictus solis s. Insolatio, sed et calor artificialis excessivus eundem morbum producit; non raro per refrigerium hic morbus productus est.

Potus spirituosi excessive sumti producant ad initium solum congestiones ad caput, seu oritur inebriatio, quae per quietem disparet, sed in praedispositis, aut ubi actio nocens protracte agit, oritur nominatus morbus, imprimis hoc observatur ab usu excessivo cremati in Anglia, in Germania Septentrionali, in America, et vocatur nomine proprio: Delirium Tremens, a Cl. I. Frank Encephalitis tremens, a Cl. Huffelandio Insania Potatorum, apud nos hic morbus rarissimus est, cognoscitur ex tremore artuum, delirio, quod feбри iam mitiori, iam intensiori iunctum est, delirium iam mitius, iam magis furiosum est, putant aegri se esse circumdatos animalibus feris, catts, leonibus, serpentibus, v. animalia illos prosequuntur, ideo in continuo motu sunt, donec defatigati cadunt, item per venena imprimis Narcotica uti: Belladonna, opio, idem excitatur morbus. Excitatur Enceph. p. motum corporis vehementem, per animi adfectum, imprimis per iram; excitatur subinde sympathice per inflammationes aliarum partium, ita: per ophthalmitidem, otitidem; symptomatice per alios morbos ipsum Encephalon adgredientes, uti: Typhus Contag. Europ. Pestis Orient. Febris Flava, Am. Va-

riolae, Scarlatinae non raro Symptoma est Encephalitis, Syphilis pro Symptoma habet Enceph. si ossa cranii exulcerantur; metastatice, dum profluvia habitualia supprimuntur, dum alii morbi non resoluti disparent, uti sunt morbi cutanei acuti aut chronici, non raro Rheumatismus, Peripneumonia, Gastritis, aut Gastroenteritis non resoluta producit Enceph. Differt hic morbus adhuc pro diversa constitutione individualis aegri, pro diversa complicatione cum aliis morbis.

P r o g n o s i s .

Encephalitis est in pluribus casibus morbus acutus, saepe acutissimus, ut spatio 24 horarum iam absolvatur, non raro per plures dies excurrit, imo per septimanam; dantur etiam inflammationes chronicae Cerebri. Cuiuscunque sit durationis, triplicem nanciscitur exitum v. enim abit in sanitatem, v. in morbum alium, v. in mortem.

Per solam Autocratiam naturae, saepius adhuc per Therapiam rationalem sanitas adducitur, hunc exitum felicem expectamus, dum Enceph. est incipiens, gravissimis symptomatibus non stipata, simplex, non complicata cum Cachexiis, aut aliis morbis gravioribus, prognosis tamen et sub circumstantiis maxime faventibus ambigua est, quia sub symptomatibus etiam minus gravibus, contingunt exitus inflammationis incurabiles. Dum resolutio contingit felix, tunc saepe critice evacuationes observantur, ut: Epistaxis, aut alia haemorrhagia, praecipue si illa fuerit suppressa; non raro observamus sudorem, urinam sedimento largo puriformi albo, aut lateritio v. sanguine mixtum ut Criticus; subinde alvus mollior frequentior, v. Erysipelas in cute aut furunculi, parotitides Critici fuere.

In Enceph. intensa, v. neglecta aut cum morbis ca-
 checticis complicata, ob exitus funesti prognosis infau-
 sta est, non raro materia puriformis, v. sanguis ex aure
 effluens crism constituit. Exitus funesti sunt: Gangrena,
 sphacelus Cerebri imprimis in Enceph. Traumatica, cog-
 noscitur hic exitus, ex debilitate nimia musculari, pui-
 su parvo, tenui, filiformi, statu fere soporoso, sudore
 frigido in fronte, collo, ac extremitatibus, respiratione
 sterturosa, conscientia nulla, vox deleta, tendinum
 subsultu, floccorum captatione, quibus subsequitur mors.

Sphacelus cerebri optime cognoscitur in cadavere.
 Hic exitus est tamen rarior, contingit tantum tunc ubi
 substantia cerebri est inflamata, antequam tamen hic
 exitus contingit, aeger apoplectice moritur. Contingit
 non raro secretio morbosa seri, imprimis in Arach-
 nitide frequentissime apud infantem, unde hydrops ce-
 rebri oritur, cognoscimus hunc statum cum probabili-
 tate, quod dolor prius intensus capitis, evadat mitior,
 et mutatur in dolorem praementem, symptomata fe-
 bris remittunt, imo disparent, ita ut pulsus evadat tar-
 dior, aeger fere continuus iacet soporosus, caput ele-
 vare, elevatum sustentare non valet, elevato capite
 persentit dolorem maiorem, anxietatem, inquietudinem,
 aeger convellitur, sensus obfuscantur, paralysis subse-
 quuntur, ac tandem mors, subinde sanguis morbose
 excernitur.

Inflamatio non resoluta transit saepe in suppur-
 ationem, et quidem in meningitide non raro conspicuus
 fit materia puriformis in superficie meningum, non ra-
 ro inter Arachnoidem et Piam matrem est substantia
 alba, lactea, nonnunquam in ventriculis Cerebri mate-
 ria flavescens, virescens conspicitur, in basi Cranii

saepe vomicae parvae, abscessus v. in superficie, v. in substantia Cerebri adsunt. Exitum hunc in suppurationem cognoscimus, quod dolor praegressus acutus, ardens remittat, sed fit obtusus, Febris Symptomata non cessant. Febris evadit hectica, depascens, et ut quotidie circa vesperam et meridiem experiatur horripilationem in Cranio incipientem et dein per reliquum corpus excurrentem, hanc excipit calor in volis manuum et plantis pedum, corpus emaciatur, atque symptomata paralyseos, convulsiones accedunt et aeger exstinguitur. Nec tamen sub omni suppuratione hic exitus funestus cito sequitur, sed vomica parva una v. altera per menses plures portatur, pus sacco inclusum non absorbetur, hinc Febris phaenomena silent, ita ut subinde aeger apparenter sanus et bene nutritus sit, nonnisi de capitis dolore obtuso, de vertigine conqueritur, vomica dein subito rampitur atque tunc gravissima symptomata comparent a cerebro compresso ac irritato, et non raro inter convulsiones aeger exstinguitur. Observatores tamen adnotant casus, ubi pus fuit per aures, nasum, orbitam evacuatum et sanitas subsequabatur, dum talis abscessus intra meninges efformatur tunc pure in inchoem mutato et ossa Cranii inflamantur, exulcerantur, cariosa redduntur, atque tunc aeger saepe doloribus dirissimis per menses complures affligitur subinde durante inflammatione secretio contingit morbosa fibrinae, et generantur pseudo membranae, quarum ope Dura Meninx cum ossibus cranii, meninges inter se morbose concresecunt; subinde organisatio redditur abnormis, ita generantur in Cerebro tumores abnormes, hydatides in plexu choroideo; subinde tubercula ut in pulmonibus et quidem tubercula iam minima, iam maiora; in dura matre subinde generantur fungus, cariem inducent ossium; subinde detectae sunt ossificationes

inter meninges in ipsa substantia cerebri; non raro tumores Scirrhusi, Carcinomatosi deprehensi sunt; subinde in sinibus durae matris signa inflammationis praegressae pus repertum est.

Praeter haec vitia organica per inflammationem inducta, in vivo tantum cum aliqua probabilitate cognita, melius cognoscimus in cadavere, concludimus tamen in statu vivo ad exitum infelicem, quod post inflammationem remanserunt dolores, vertigines, sensuum externorum variae perturbationes, paralyses, spasmi, qui status morborum ab alia causa repeti non possunt, speciem tamen vitii definire non valeamus, subinde per inflammationem praegressam substantia cerebri evadit durior, non raro morbose mollior. Diagnosi emolliitionis huius encephali est difficilis, in plurimis longiori tempore praecedit memoriae labefactio, debilitas muscularis, ita ut motum aegri abhorreant, accedunt dein sensuum obfuscationes, somnolentia, tremores, paralyses, frequentissime haec emolliitio cerebri in sensibus efformata fuit, non raro tamen et in iunioribus, in ipsis infantibus, atque frequentissime inflammationis praegressae effectus sunt, atque morte ut plurimum terminatur.

T h e r a p i a.

Indicatio 1-a desumitur a causis excitantibus, et in Encephalite Traumatica, si forte ossa cranii laesa, depressa, fracta essent, statim congruum auxilium chirurgicum ferendum est, ut pressio, irritatio sufferatur non raro hunc in finem trepanatio necessaria, ut etiam extravasatum infra cranium haerens evacuari possit ubi Encephalitis producitur per excessum potus spirituosum.

tunc horum usus restringendus, ubi causa Encephalitis est psychica, studio nimis intensa, animi affectus vehementes, tunc haec mitiganda sunt, ubi Enceph. est symptoma alterius morbi ut Typhi contagiosi, scarlatinae, Syphilidis, tunc horum cura recta suscipienda est; ubi Enceph. excitatur metastatice, profluvio habituali supresso, v. morbo alio inprimis cutis evanido, tunc restitutio profluvii habitualis, irritatio cutis indicatae sunt.

Rarissime per indicationem primam causalem scopum nostrum attingimus. Saepe causa Enceph. illico removeri non potest, ut in scarlatina, Typho contagioso, saepe causa iam amplius praesens non est, atque in his casibus, indicationem formamus curae radicalem, scilicet ut processum inflammatorium sive in meningibus, sive in substantia cerebri evolutum citissime sufferamus, hunc in finem ante omnia removemus causas omnes, quae congestionem in Encephalon producere et sic processum inflammatorium intendere valent, vestimenta arte corpus constringentia inprimis colaria solvimus, aegrum in situm talem collocamus, ut caput illius magis erectum sit, temperaturam externam procuramus illi frigidiusculam, quidquid sensus externos magis irritare posset, arcemus, ita odoraementa, lucem nimiam, propterea in urbibus lapide stratis stramen adhibetur, arcemus omnes potus spirituosos, cibos aromaticos, nonnisi concedimus diaetam tenuissimam, pro potu solam aquam, v. decoctum emolliens, v. Emulsionem amygdalarum dulcium tenuem, amovemus omnia obiecta, quae animum excitare inprimis iram, possent, aer debet esse purus, aegrum tempore etiam delirii summa cum mansuetudine tractamus, nec tamen illum solitarie relinquimus, sed vigiles sufficientes collocamus, aut si id fieri

non potest, aegrum ad lectum ita ligamus, ne dolorem ipsi excitemus, aut sanguinis circulum impediamus. Haec tamen sola vix sufficiunt, nisi simul efficaciora artis auxilia provocata fuerint, inter haec est 1-o Frigoris applicatio. Aqua frigida cranio aplicitur, linteamina omni 10-o minuto renovantur, capilli densi prius abraduntur (in sexu sequiori nisi in maxima neccessite fit), saepe nives aut glaciem vesicae impositam capiti aplicamus, in morbo graviori caput aqua frigida perfundimus, optime conducit haec applicatio frigoris in Enceph. Traumatica. Cl. Schmucker Aquae frigidae solvit, salem amoniacum, salem communem addito aceto. Cl. Kūri contra Enceph. in Typho Contagioso aut Scarlatina valde commendat aquam frigidam externe aplicitam, per frigus enim calor morbose auctus minuitur, processus ipse dynamico-organicus in sanguine evolutus suffertur, nec tamen in morbo gravi remedium hoc solum sufficit.

2-o Remedium Antiphlogisticum efficacissimum est sanguinis evacuatio, haec si recto tempore iusta quantitate suscipiatur et Enceph. acutas et chronicas felicissime sanat non raro sola, hoc scopo commendant, incisionem venae iugularis aut arteriae temporalis, de effectu maiori non dubitamus, sed magnis stipatur difficultatibus, hinc in plurimis casibus, nisi necessitas expostulat, ut in pede venam inscindamus, ubi nempe Enceph. ab haemorrhoidibus, menstruis aut aliis haemorrhagiis uteri suppressis ortum ducat, venam in brachio inscindimus, et quidem emittimus sanguinem ratione constitutionis individui dosim variam, semper tamen sufficientem quantitatem, in aegris tenerioribus, inflammatione non tam intense existente, vi illius ope Phlebotomiae iam fracta, sanguinis evacuationem topicam

curamus v. per curcubitas v. per hirudines vario numero aplicitas non raro bina remedia laudata iam sufficiunt, sed non semper, tunc requiruntur et alia Antiphlogistica remedia, uti: Decoctum Hordei, Emulsionnes cum Nitro, purgantia philogistica mitiora ut Pulpa Tamarindorum, Arc. duplicatum. Crem. Tartari, Sal amarus, Glauberi Cl. Hildenbrand comendat Tart. Emeticum plena dosi partim saburam si adesset evacuando, partim Antagonistica sua virtute cerebri functionem deprimere. Scopo antiphlogistico maxime commendatur *Calomel* dosi quidquam maiori. His remediis cedit nonnunquam Encephalitis, sed adsunt Capitis gravitas, calor cutis siccus, Febris mitior in hoc casu *Balneum tepidum*, aut *Semicuprum* ex aqua simplici, v. addito decoctum furfurum v. florum Malvae v. lac tepidum, indicatur, inprimis si Enceph. post refrigerium admissum, v. post Rheumatismum, v. Morbum cutis evanidum ortum est, hoc scopo et Epispastica ut: Synapismus, Vericans v. Unguentum Autenriethii bene conducit, quae tamen remedia, nonnisi post fractam inflammationem applicari debent; subinde nec post remedia hucusque laudata omnium cautela adhibita morbus infringitur, delirium, inquietudo, convulsiones continuant, indicatio pro sanguinis evacuatione nulla amplius adest, in tali casu observatio felix docuit *Opium* esse remedium eximium in specie in Delirio Tremente post sanguinis evacuationem iustam praemissam opium est praestantissimum remedium, et quidem dosi maiori exhibitum, eousque donec somnus paccatus subsequitur et non raro aeger sudore largo subsecuto in somno sine delirio excitatur, nonnulli addunt *Calomel*, alii *Camphoram*; non raro evolvuntur symptomata Febris Nervosae aut putridae cum debilitate vera atque tunc remedia Antinervosa et Antiputrida indicantur, ut Acida

mineralia, C. Chinae; R. Arnicae Valerianae, Camphora, Amonia, Moschus, haec tamen remedia cauta manu sunt adhibenda. Ubi debilitatis symptomata evolvuntur, secundum observationes etiam recentissimas praestantissimum remedium cardiacum possidemus in vino; insuper remedia antagonistica indicantur.

Non in omni casu valemus attingere scopum curae nostrae. Accidit ut aeger Encephalitique affectus non obstante conatu nostro omni appoplectice inter convulsiones exstinguatur, non raro inter symptomata Gangrenae, quibus evolutis adhibemus quidem remedia stimulantia roborantia antiseptica, sed rarissime aegrum salvare valemus; non raro accidit, ut vita aegri conservetur, sed sanitas integra non statim revertitur. Debilitas corporis est magna, emaciatio magna, capilli defluunt, sensus externi sunt obtusi, memoria tabefactata, iudicium puerile, subinde paralyses, convulsiones adsunt, histatus morborum post Encephaliticam residui diversam Prognosim habent, diversam therapiam requirunt, subinde adhuc status inflammatorius licet mitior in longius tempus excurrit, et tunc sub decremento morbi methodus Antiphlogistica mitior continuari debet, non raro tamen omnia phaenomena in aegro praesentia effectus stimulorum applicitorum nos convincunt debilitatem veram adesse per ipsum morbum praegressum et per Therapiam inductam, atque tunc methodus roborans, cum cautela adhibenda est, aer purus siccus, diaeta magis roborans, vinum parca roborantia, martialia, C. Chinae, balnea martialia, per talem methodum caute adhibitam magnae perturbationes etiam systematis Nervosi feliciter sufferuntur, non tamen semper, quia non raro per inflammationem praegressam, vitia organica inducta sunt, subinde secretio morbosa seri, quam non

raro usu Digitalis purp. ac calomelis iterum sufferrimus, sed saepe vitia organica sunt graviora, vomica, sanguis coagulatus, tubercula, excrementariae variae, emollitio, induratio maioris partis Encephali, quae vitia organica in vivo homine nequidem cum probabilitate definire valemus, ideo in casu tali dubio, tentamina inania, periculosa nulla instituemus, sed in defectu indicationis curae radicalis tantum conamur statum organismi totius normalem reddere, ut energia vitalis sit moderata, et s - et excretiones rite perficiantur; non raro accidit, ut tempore per ipsam Auctocratiam naturae morbosa phaenomena dispareant, partim quod vitium illud organicum dispareat, partim quod natura non raro vitio organico etiam in cerebro existente asvesiat.

Theses defendendae.

1. **D**olores Rheumatici, Arthritici, et Syphilitici non semper ab invicem cognosci possunt.
2. Systema nervosum omnibus praeest functionibus, hinc:
3. Plurimorum morborum, praecipue endemictum et epidemicorum causa, constituit passionem huius systematis.
4. Omnis vita in natura est relativa, uti ipsa sanitas hominis.
5. Encephalitidis symptomata in plurimis casibus cognosci possunt, nec tamen eius sedes.
6. Educatio in genere bona multum felicitatem populi determinat.
7. Nullum remedium, nisi plasticum teneat principium, nutrit.

8. Metallorum affinitas ad oxygenium determinat eius nobilitatem.
9. Metallorum plurimorum actio est destruens.
10. Capsulae lentis obfuscatio, saepe causam cataractae posthumae constituit.
11. Homoeopathia, quatenus constanter uni remedio insistit, simplicitati studet, remediis specificis inveniendis operam navat; laudanda est.
12. Homoeopathica dosis medicamentorum non nocet quidem, sed nec prodesse videtur.
13. Bubones Syphilitici Ideopathici, etsi raro, occurrunt tamen.

